

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

16 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2015, declarat de avocatul Ana Grigoraș în numele inculpatului

Duca Oleg Efim, născut la 04 martie 1975, originar or. Rezina și domiciliat mun. Chișinău, or. Durlești, str. T. Vladimirescu 5, ap. 72 A.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 07.04.2014 - 12.03.2015;

Instanța de apel: 17.04. - 13.05.2015;

Instanța de recurs: 09.09. - 16.12.2015.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 12 martie 2015, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală*, Duca Oleg a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare;
- în baza art. 201¹ alin. (2) Cod penal, la 3 ani închisoare;
- în baza art. 320 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt, că Duca Oleg, la 13 martie 2013, aflîndu-se la domiciliul său, amplasat pe adresa str. T. Vladimirescu 5, ap. 72 „A”, or. Durlești, mun. Chișinău, fără nici un motiv, a provocat un conflict cu fosta soție F. Duca, cu care locuiește împreună pe aceeași adresă, după ce, acționînd cu intenție directă, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzînd urmările lor și admițînd în mod conștient survenirea acestor urmări, fără motiv întemeiat a înjurat-o și a amenințat-o pe ultima, manifestîndu-și comportamentul său agresiv și violent atît asupra ei cît și asupra copiilor minori D. Duca, C. Duca și G. Duca.

Prin comportamentul său inculpatul a provocat soției și copiilor suferință fizică și psihică.

Acționînd cu intenție față de fosta soție, O. Duca i-a cauzat acesteia puternice suferințe fizice și psihice precum și prejudiciu moral manifestat prin înjosirea onoarei și demnității personale.

La 28 noiembrie 2013, Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău a emis ordonanța de protecție, prin care au fost instituite măsuri de protecție în privința victimelor violenței în familie: - fosta soție F. Duca și copii minorii D. Duca, C. Duca și G. Duca domiciliați pe adresa mun. Chișinău, or. Durlești, str. T. Vladimirescu 5, ap. 72 „A”.

Prin ordonanța respectivă, O. Duca a fost obligat pe un termen de 90 zile de a părăsi locuința și de a nu se apropia la o distanță de cca. 500 m. de domiciliul victimelor situat pe adresa mun. Chișinău, or. Durlești, str. T. Vladimirescu 5, ap. 72 „A”, de a nu se apropia de cet. F. Duca și copii minori D. Duca, C. Duca și G. Duca la o distanță de 500 m., de a nu contacta cu F. Duca și minorii D. Duca, C. Duca și G. Duca prin alte persoane dependente de victime.

După adoptarea ordonanței, inculpatul O. Duca, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzînd urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționînd cu intenție directă, fiind conștient de faptul neexecutării obligațiilor stabilite de instanța de judecată, nu a părăsit domiciliul sus indicat, F. Duca fiind nevoită să solicite intervenția colaboratorilor de poliție.

Ca rezultat, pe numele lui O. Duca a fost întocmit procesul-verbal contravențional, în baza art. 318 Cod contravențional, fiindu-i aplicată amenda contravențională în sumă de 1000 lei.

În continuarea acțiunilor sale criminale, O. Duca intenționat nu a executat hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 28 noiembrie 2013, și la 31 decembrie 2013, a contactat telefonic cet. F. Duca, iar ulterior, la 30 ianuarie 2014, a pătruns în domiciliul amplasat pe adresa mun. Chișinău, or. Durlești, str. T. Vladimirescu 5, ap. 72 „A”.

Tot el, la 24 iulie 2014, aproximativ la orele 20:00-20:30, aflîndu-se în imobilul amplasat pe adresa str. T. Vladimirescu nr. 5, ap. 72 „A”, or. Durlești, mun. Chișinău, fiind în stare de ebrietate alcoolică și urmărind scopul aplicării violenței fizice asupra fostei sale soții F. Duca, cu care locuiește pe aceeași adresă, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzînd urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționînd cu intenție directă, deși a fost tras anterior la răspundere contravențională pentru fapte similare, a inițiat un conflict cu F. Duca, după care, manifestînd agresivitate verbală și fizică față de ultima, a numit-o pe aceasta cu cuvinte necenzurate, a strîns-o puternic de gît și a amenințat-o, iar apoi, pentru a evita strigătele acesteia, i-a acoperit gura cu mîna, provocîndu-i suferințe fizice și vătămări corporale, precum și suferință psihică, astfel cauzîndu-i și un prejudiciu moral.

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care O. Duca să fie recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare;
- în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, la 3 ani închisoare;
- în baza art. 320 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cerințelor, procurorul a invocat, că inculpatul O. Duca de mai multe ori a agresat fizic și psihic fosta soție F. Duca, precum și copiii săi D. Duca, C. Duca și G. Duca, fapte probate prin expertizele medico-legale și psihiatrico-legale anexate la materialele cauzei; inculpatul nu a ținut cont de ordonanța de protecție emisă de Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău din 28.11.2013, prin care ultimului i-au fost aplicate interdicții referitor la familia acestuia; aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, în opinia procurorului, nu este întemeiată în cazul dat, deoarece există riscul, că inculpatul va putea să-și continue acțiunile sale infracționale în viitor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2015, a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința, inclusiv din oficiu și pronunțată o nouă hotărâre prin care O. Duca a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, la 3 ani închisoare.

În rest, sentința a fost menținută.

La adoptarea soluției date, instanța de apel a constatat în fapt, că la 28 noiembrie 2013, Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău a emis ordonanța de protecție fiind instituite măsuri de protecție în privința victimelor violenței în familie: - fosta soție F. Duca și copiii minori D. Duca, C. Duca și G. Duca domiciliați pe adresa mun. Chișinău, or. Durlești, str. T. Vladimirescu 5, ap. 72 „A”.

După adoptarea ordonanței, inculpatul O. Duca, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă, fiind conștient de faptul neexecutării obligațiilor stabilite de instanța de judecată, nu a părăsit domiciliul sus indicat, F. Duca fiind nevoită să solicite intervenția colaboratorilor de poliție.

Ca rezultat, pe numele lui O. Duca a fost întocmit procesul-verbal contravențional, în baza art. 318 Cod contravențional, fiindu-i aplicată amenda contravențională în sumă de 1000 lei.

În continuarea acțiunilor sale criminale, O. Duca intenționat nu a executat hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 28 noiembrie 2013, și la 31 decembrie 2013, a contactat telefonic cet. F. Duca, iar ulterior, la 30 ianuarie 2014 a pătruns în domiciliul amplasat pe adresa mun. Chișinău, or. Durlești, str. T. Vladimirescu 5, ap. 72 „A”.

Tot el, la 24 iulie 2014, aproximativ la orele 20:00-20:30, aflându-se în imobilul amplasat pe adresa str. T. Vladimirescu nr. 5, ap. 72 „A”, or. Durlești, mun. Chișinău, fiind în stare de ebrietate alcoolică și urmărind scopul aplicării violenței fizice asupra fostei sale soții F. Duca, cu care locuiește pe aceeași adresă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă, deși a fost tras anterior la răspundere contravențională pentru fapte similare, a inițiat un conflict cu F. Duca, după care, manifestând agresivitate verbală și fizică față de ultima, a numit-o pe aceasta cu cuvinte necenzurate, a strâns-o puternic de gât și a amenințat-o, iar apoi, pentru a evita strigătele acesteia, i-a acoperit gura cu mâna, provocându-i suferințe fizice și vătămări corporale, precum și suferință psihică, astfel cauzându-i și un prejudiciu moral.

În continuare, instanța de apel a reținut, că prima instanță referitor la încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului în baza art. 201¹ alin. (2) Cod penal, a omis să indice agravanta prevăzută la lit. a) – acțiunea sau inacțiunea intenționată, manifestată fizic sau verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică „săvârșită asupra a doi sau mai

multor membri ai familiei”

Astfel, instanța de apel, cercetînd în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei, concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a încadrat acțiunile inculpatului O. Duca în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal și în baza acestei legi a aplicat inculpatului pedeapsă de 3 ani închisoare.

La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal, și anume de gravitatea infracțiunii, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului precum și de condițiile de viață ale familiei.

Totodată, instanța de apel a menționat, că inculpatul a săvîrșit infracțiunile prevăzute de art. art. 201¹ alin. (1), 201¹ alin. (2) lit. a), 320 alin. (1) Cod penal, care se califică ca infracțiuni ușoare și mai puțin grave, inculpatul anterior nu a fost judecat, nu a fost cauzat prejudiciu material, nu au survenit careva urmări grave, iar în cadrul ședinței de judecată în prima instanță inculpatul a recunoscut vina solicitînd exminarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, s-a căit sincer de cele săvîrșite, respectiv, instanța de apel apreciind circumstanțele enunțate, a considerat că prima instanță corect a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului în baza art. 90 Cod penal.

5. Avocatul Ana Grigoraș în numele inculpatului, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, la 24.08.2015 a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitînd casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, apărarea a invocat, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, care se exprimă prin faptul, că în partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a ajuns la concluzia că prima instanță corect a aplicat în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal, respingînd totodată argumentele procurorului în privința înăspririi pedepsei inculpatului, iar în dispozitivul deciziei, instanța de apel a menționat, că O. Duca se recunoaște vinovat în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii pe un termen de 3 ani, în rest sentința fiind menținută fără modificări.

Astfel, apărarea consideră că, circumstanțele descrise vor crea neclarități la momentul punerii hotărîrii în executare.

6. Asupra recursului declarat de apărare, a depus referință procurorul, solicitînd inadmisibilitatea acestuia, deoarece motivele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, prevăzute la art. 427 Cod de procedură penală.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că, recursul este declarat peste termen.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage

decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit dispozițiilor art. 230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal constată, că conform procesului-verbal din 13 mai 2015 (*f. d. 66-69, vol. IV*), a fost pronunțat dispozitivul deciziei instanței de apel în prezența avocatului A. Grigoraș și a inculpatului O. Duca, cu înștiințarea lor despre pronunțarea și primirea deciziei integrale la 10 iunie 2015.

Așadar în speță, termenul de declarare a recursului conform art. 422 Cod de procedură penală, a început să decurgă din **10 iunie 2015** de la pronunțarea deciziei integrale, ultima zi pentru declararea recursului fiind **13 iulie 2015**, iar recursul ordinar declarat de avocatul A. Grigoraș în numele inculpatului a fost declarat la **24 august 2015**, prin urmare, a fost declarat peste termenul de 30 de zile stabilit de lege.

Avînd în vedere că, în situația cînd instanța de recurs respinge recursul ca fiind tardiv, nu se expune asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărîrii adoptate, din acest punct de vedere, nu există temeii de a se expune asupra legalității deciziei instanței de apel.

Astfel, raportînd situația reținută în cauză la prevederile art. art. 422, 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, rezultă că recursul declarat de avocatul A. Grigoraș în numele inculpatului O. Duca, este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Ana Grigoraș în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2015, în cauza penală în privința lui ***Duca Oleg Efim***, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 ianuarie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev